

МЕСЕЧЕН БИЛТЕН

Публикација на Сојузот на синдикатите на Македонија
Број 15 и 16,
март-април 2015 година

ИСТОРИСКИ УСПЕХ НА ССМ - ССМ ПРИМЕН ВО ЕВРОПСКАТА КОНФЕДЕРАЦИЈА НА СИНДИКАТИ (ЕКС)

Претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски со Генералниот Секретар на ЕКС, г-ѓа Бернадет Сегол

11.3.2015

Извршниот Комитет на Европската конфедерација на синдикати (ЕКС) на седницата која се одржа на 10.3.2015 година донесе одлука за прием на Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ) како полноправна членка. На овој начин Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ) станува прва организација која го пробива мразот за прием на Р. Македонија во Европското семејство.

Во однос на приемот, посебно беа потенцирани резултатите на Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ) во текот на изминатиот период во услови на тешка економска криза.

Како посебни заслуги и придобивки на Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ), раководството на ССМ и на претседателот на ССМ д-р Живко Митревски во текот на изминатиот период беа истакнати: донесувањето на Законот за минимална плата, враќање на правото на регрес за годишен одмор, донесување на Законот за заштита од вознемирување на работно место (мобинг), измени и дополнувања на Законот за безбедност и здравје при работа, зголемување на платите, одржливост на пензиската граница, формирање на Економско-социјалниот совет-ЕСС, формирање на Економско социјалните совети на локално ниво-ЛЕСС, ратификација на нови конвенции на МОТ и примената на 18 директиви на ЕУ во Законот за работни односи.

Со полноправното членство во Европската конфедерација на синдикати (ЕКС), Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ) ја добива можноста активно да биде вклучен во креирање на социјално економската политика и социјалниот дијалог на европско ниво и ја добива поддршката од големото европско синдикално семејство во сите активности, како и можноста да се вклучува во креирање на Европските директиви поврзани со работничките права.

Во програмата за работа на Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ), која ја креираше и спроведуваше раководството на ССМ и претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски, јасно беа дефинирани определбите на ССМ за приклучување во Меѓународната конфедерација на синдикати (МКС), каде што историски, за првпат, ССМ се приклучи во 2013 година и приклучување кон Европската конфедерација на синдикати (ЕКС), во која ССМ веќе доби полноправно членство.

Со приемот на Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ) во Европската конфедерација на синдикати (ЕКС), уште еднаш се потврдува активната улога и ангажман што го прави ССМ за реализација на своите програмски активности.

За информирање: Европската конфедерација на синдикати (ЕКС) е основана во 1973 година со цел да ги претставува и промовира интересите на работниците на европско ниво. Таа е составена од 88 национални синдикални федерации во 37 земји, плус 10 европски синдикални федерации. Европската Унија, Советот на Европа и Европската асоцијација за слободна трговија ја признаваат ЕКС како единствена меѓу-секторска синдикална организација која ги застапува работниците на европско ниво. Овој официјален статус е содржан во Договорот од Маастрихт (1992).

ПОТПИШУВАЊЕ НА МЕМОРАНДУМ ЗА РАЗБИРАЊЕ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРИСТОЈНА РАБОТА 2015-2018 г.

Обраќање на претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски

26.03.2015

На 26.03.2015 година во Клубот на пратениците се потпиша Меморандум за разбирање за имплементација на Националната програма за пристојна работа 2015-2018 година.

Меморандумот го потпиша министерот за труд и социјална политика, Диме Спасов; директорот на МОТ за Централна и Источна Европа, Антонио Грациози; националниот координатор на МОТ за Македонија, Емил Крстановски; Претседателот на Сојузот на синдикатите, д-р Живко Митревски; Претседателот на Организација на работодавачи на

Македонија, Ангел Димитров; Претседателот на Унија на независни и автономни синдикати на Македонија, Слободан Антовски и Претседателот на Бизнис конфедерација на Македонија, Миле Бошков.

Во наредните 4 години Владата на РМ, синдикатите, организациите на работодавачи и Меѓународната организација на трудот (МОТ), заеднички ќе ја спроведат Националната програма за пристојна работа.

Со оваа програма се промовира пристојната работа како клучна компонента на развојните политики и како цел на националната политика на владите и социјалните партнери. Националната програма за пристојна работа (НППР) претставува среднорочна рамка за планирање што ги дава насоките за работата на МОТ во определена земја, во согласност со приоритетите и целите што се договорени со нејзините трипартитни конституенти.

НППР, нејзините приоритети и цели се договорени по сеопфатниот процес на трипартитните консултации со конституентите на МОТ во земјата. Утврдените стратешки приоритети и резултатите ќе се реализираат во периодот 2015-2018 преку заеднички активности на Владата и социјалните партнери од една страна и МОТ, од друга.

Во рамките на сеопфатната тема за „Пристојна работа за сите“, Националната програма за пристојна работа ќе се концентрира на три национални програмски приоритети во периодот 2015-2018 година, а тоа се:

1. Инклузивен раст проследен со отворање нови работни места и одржливи претпријатија;
2. Ефективен социјален дијалог;
3. Формализирање на неформалната економија;

На средбата свое обраќање за значењето на Националната програма за пристојна работа и Пактот за пристојна работа имаше и претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски кој истакна дека:

„Денешното потпишување на Меморандум за разбирање за имплементација на **Националната програма за пристојна работа 2015-2018** година е од големо значење. Република Македонија го продолжува континуитетот на реализација на концептот за пристојна работа, што е посебно значајно во услови на економска, светска, должничка и финансиска криза и од друга страна што потпишувањето на денешниот документ ќе значи понатамошен предизвик за социјалните партнери во реализација на основните цели на концептот за пристојна работа.

Концептот за пристојна работа за Сојузот на синдикатите на Македонија и за работниците го гледаме од аспект и во насока на искоренување на сиромаштијата, од аспект на елиминирање на се поприсутната нееднаквост помеѓу населението и создавање на еден предуслов за правичен, одржлив и инклузивен развој на заедницата.

Во основата на концептот за пристојна работа е втемелена идејата дека работата и трудот се услов за лично достоинство на самиот граѓанин, работникот а истовремено и на семејната стабилност на заедницата, а сето тоа е предуслов за демократија. Сето ова го поврзуваме со степенот на демократичност на односите на нашето општество како и основата за просперитетот за нашата држава.

Со потпишувањето на овој меморандум, ќе настојуваме да оствариме повеќе цели, формирањето на нови и продуктивни работни места, подобрување на пазарот на трудот, која тема владата ја стави на врвот на приоритетите од својата агенда, а ние како синдикати ја поддржуваме и сметаме дека со новите мерки ќе се реализираат и правата на работниците од повозрасната категорија, вклучувајќи ја можноста за решавање на проблемот на дел од стечајните работници. Во делот на гарантирањето на правата од работен однос од целите на концептот за пристојна работа, посебно ќе се фокусираме и со останатите партнери во делот на правото за синдикално организирање на огромна група на работници кои работат во индустриските зони, кои не се синдикално организирани и се соочуваат со одредени егзистенционални проблеми или со непримена на соодветни делови од работното законодавство. Во овој дел нашиот акцент ќе биде ставен на трансформација на огромен дел работни места кои се на определено работно време во работен однос на неопределено работно време. Тоа е суштина на концептот на пристојна работа, обезбедување на достоин живот на таквите работници и елиминирање на огромен дел на работници кои се соочуваат со несигурни работни места.

Во делот на обезбедување промоцијата на социјалната заштита за сите работници, сите оние активни мерки и политики кои ги спроведува Владата, ние како и сите социјални партнери ќе допринесеме овие мерки да бидат реализирани во целост.

Социјалните партнери на заедничката средба „лице во лице“ со претставниците на МОТ

заедничка стратегија да го реализираме овој концепт за пристојна работа во текот на наредните 3 години.“

Како краен сегмент од новитетите кој беа споменати, ќе биде преминот од неформална во формална економија, што за нас синдикатите ќе значи обезбедување на дополнителна егзистенција и обезбедување на сигурни работни места за тие работници кои моментално работат во делот на неформалната економија и обезбедување на достојна плата.

Во рамките на концептот за пристојна работа посебно ќе се залагаме за натамошна имплементација на социјалниот дијалог на сите нивоа, вклучувајќи го и процесот на потпишување на колективни договори во оние делови каде не се потпишани. Секако посебен акцент ќе ставиме и на родовата еднаквост.

Сметам дека социјалните партнери во Р. Македонија со помош сите други релевантни фактори во земјата, МОТ и ООН ќе имаат капацитет, моќ и

ПРОЕКТОТ „МАКЕДОНИЈА ВРАБОТУВА“ ДОБИ ПОДДРШКА ОД СОЦИЈАЛНИТЕ ПАРТНЕРИ

3.4.2015

Во просториите на Министерството за труд и социјална политика се одржа 27-та седница на Економско социјалниот совет (ЕСС).

На состанокот присуствуваше министерот за труд и социјална работа, г-дин Диме Спасов, претседателот на Сојузот на синдикатите на Македонија, д-р Живко Митревски и останатите социјални партнери.

На оваа седница беа разгледувани и едногласно усвоени мерките по однос на предлог на закон за дополнување на Законот за вработувањето и осигурување во случај на невработеност, предлог на закон за дополнување на Законот за пензиското и инвалидското осигурување и предлог на закон за дополнување на Законот за здравственото осигурување.

По завршувањето на седницата министерот заедно со социјалните партнери одржаа прес-конференција за медиумите. На оваа прес-конференција зема збор и претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски.

Во своето обраќање д-р Митревски ја истакна поддршката која ја даде денес Сојузот на синдикатите на Македонија за мерките кои денес беа усвоени, а кои ќе допринесат во борбата против невработеноста. Тој го искажа задоволството што овие мерки влегуваат на сила веднаш по потпишувањето на Програмата за пристојна работа, а едни од првите цели во оваа програма се поттикнување на вработувањето и конкурентноста на пазарот на трудот. Ваквиот проект значи и практично реализирање на претходно усвоената програма за работа на ЕСС, која инкорпорира мерки за вработување.

Меѓу другото тој истакна: „За Сојузот на синдикатите на Македонија ваквата мерка ќе значи остварување на повеќе цели, од една страна ќе значи можност за поттикнување на вработувањето, а од друга страна јакнење на тоа што го промовираме во нашата кампања по повод празникот „1-ви Мај“ кога баравме добивање на сигурни работни места. Најзначајно за нас синдикатите е што за првпат се решава статусот на невработени лица кои се сместени во пет групи. Во првата група се работниците на возраст до 35 години кои биле невработени најмалку 3 месеци претходно и за кои фирмите се ослободени од плаќање придонеси во рок од 3 години, со обврска да го задржат работникот уште една година. Со вториот сет се опфатени лица од 35 до 50 години, кои се без работа најмалку 10 години, а за кои ослободувањето за компаниите изнесува пет години. Третиот и четвртиот сет се однесуваат на работниците над 50 години и на ранливите категории, како родители на 3 и повеќе деца, самохрани родители, приматели на социјална помош, жртви на семејно насилство, поранешни професионални војници, лица со ограничена деловна способност. Петто, за работниците на возраст над 58 години нема да се плаќаат придонеси сè до нивното пензионирање. Со овие две последни мерки се решава статусот на една повозрасна категорија на работници за нивно вработување, вклучително и проблемот на стечајните работници.“

За ССМ и синдикатите посебно значајно е тоа што со вработувањето на повозрасните работници ќе се овозможи истите да дојдат и до потребните години за да можат да користат и услови за пензионирање. Често пати поради затворање на фирми се случуваше да недостигаат 2 до 3 години па непостоеја услови за добивање на пензија. Исто така за ССМ и синдикатите е значајно што станува збор за вработувања на неопределено работно време, што за нас е исклучително значајно во промоцијата на кампањата „За сигурни работни места“.

Претседателот д-р Митревски потенцираше дека оваа мерка дополнително им овозможува на работодавачите да ги искористат квалификациите и стручната подготвеност на овие повозрасни работници, бидејќи порано се соочуваа со проблем да не можат да ги вработуваат вакви повозрасни категории кои се стручни и обучени.

Следна придобивка од овој вид на мерка претседателот д-р Митревски ја гледа во поттикнување на јавната потрошувачка, со самото тоа што оваа мерка ќе опфати нови 150 000 вработувања, а со тоа нови 150 000 семејства ќе имаат можност да ја подобрат својата економска и социјална положба и со сето тоа ќе се обезбеди заживување на економијата.

На крајот на прес-конференцијата претседателот д-р Митревски истакна:

„Ние како Сојуз на синдикати на Македонија сметаме дека оваа мерка ќе биде реална и работодавачите ќе ги искористат овие субвенции кои ги нуди државата, а со тоа ќе се намали невработеноста“.

Претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски на прес-конференцијата

28 АПРИЛ - СВЕТСКИ ДЕН ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА

27.4.2015

Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ) традиционално и оваа година ќе го одбележи 28 април- Светскиот ден за безбедност и здравје при работа.

Безбедноста и здравјето при работа е основно и исклучително значајно право од работен однос. Остварувањето на правото на безбедност и здравје при работа, е едно од приоритетните заложби на Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ).

Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ) во претходниот период направи историски измени на Законот за БЗР кога во 2014 година ја покренува иницијативата за измени и дополнувања на Законот за БЗР во рамките на одбележувањето на Први Мај – Меѓународниот ден на трудот, со започнувањето на Кампањата: „За безбедни работни места“.

Суштината на предложените Измени и дополнувања на Законот за БЗР обезбедија активна улога и му дадоа соодветно значење на претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на мнозинскиот синдикат и претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа, при преземањето на мерки и активности за обезбедување на здрави и безбедни услови за работа во работните средини а за работодавачот тоа значеше обврска веднаш писмено да ги извести претседателот на синдикалната организација, односно синдикалниот претставник на мнозинскиот синдикат, претставникот на вработените за безбедност и здравје при работа и претставникот на вработените за информирање и консултирање, за секој смртен случај, колективна несреќа, повреда при работа која предизвикува временна неспособност за работа во траење повеќе од 3 работни дена, како и за секоја појава која претставува непосредна опасност и ја загрозува безбедноста на вработените при работа.

Целосното и навремено консултирање и соработка со овие лица придонесе за унапредување на условите за безбедност и здравје при работа, особено при планирање и набавка на опрема или воведување на нови технологии за работа, задолжително и навремено информирање на синдикалните претставници за секој вид на ризик на работните места и консултирање во врска со мерките за контрола на ризиците и елиминирање на штетните последици.

Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ) активно ќе соработува со сите организации, здруженија, институции, инспекторати, од земјата и странство, со организациите на работодавачите, со социјалните партнери на сите нивоа, научната и стручната јавност како би се реализирал мобилен и унапреден синдикален систем за заштита на основното право на здрав и безбеден живот и здрави и безбедни услови за работа.

Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ) и понатаму ќе се залага да ја подобри соодветната регулатива, да го подобрува степенот на имплементација на истата во сите компании и работни места, како и да го подобрува степенот на лична и колективна заштита на работните места.

Воедно, ССМ се приклучува кон одбележувањето на 28ми април- меѓународниот „Меморијален ден“ – од страна на Европската конфедерација на синдикати (ETUC) и Меѓународната конфедерација на синдикати (ITUC) кога синдикатите се сеќаваат на сите оние кои починале како резултат на несреќите при работа или како резултат на професионалните болести. Меѓународната тема за 2015 година е отстранување на изложеностите на опасни супстанции.

ОДБЕЛЕЖАН СВЕТСКИОТ ДЕН ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА

28.4.2015

На 28.4.2015 година, Секцијата на млади од Сојузот на синдикатите на Македонија (СМССМ), присуствуваше на свеченото одбележување на Светскиот ден за заштита при работа 28ми април, кој беше организиран од страна на Македонското здружение за заштита при работа (МЗЗПР), во Даут- пашиниот амам во Старата скопска чаршија.

Меѓународната организација на трудот секоја година одредува различна тема на одбележувањето на Светскиот ден за безбедност и здравје при работа –

28 април, така оваа година темата е „Вклучи се во градење култура за превенција за БЗР“.

На настанот свое видео обраќање за значењето на овој ден и културата за превенција за БЗР, имаше и претседателот на Сојузот на синдикатите на Македонија, д-р Живко Митревски.

Покрај останатите обраќања на настанот беше прочитани статистички податоци од „Годишниот извештај за несреќи при работа за 2014 година“, кој секоја година се подготвува од страна на МЗЗПР, како и на настанот беа доделена Националните награди за добра пракса на безбедност и здравје при работа за мали средни и големи претпријатија.

Трипартитното национално вклучување и обврзување и националните акции се клучни во применувањето на трајни подобрувања во безбедноста и здравјето при работа, па така оваа година за соработката во сферата на БЗР, на социјалните партнери им беа доделени благодарници. Од Сојузот на синдикатите на Македонија благодарници доби Иван Пешевски од Синдикатот на работниците од градежништво, индустрија и проектирање на Македонија (СГИП), кој е воедно и член во Извршниот одбор на Секцијата на млади во ССМ.

Претседателот на СМССМ, м-р Лидија Насковска со членовите на Извршниот одбор на СМССМ

ТРКАЛЕЗНА МАСА - ДАНОЧНА ПОЛИТИКА, НЕФОРМАЛНА ЕКОНОМИЈА И КОРУПЦИЈА ВО ЗЕМЈИТЕ ОД ЗАПАДЕН БАЛКАН

30.4.2015

Во х. „Арка“ во Скопје, се одржа Тркалезна маса што заеднички ја организираа Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ), Конфедерацијата на слободни синдикати (КСС) и Унијата на независни и автономни синдикати на Македонија (УНАСМ), во рамките на Проектот „Даночна политика, неформална економија и корупција во земјите од Западен Балкан“, што се реализира од страна на Меѓународната конфедерација на синдикати (МКС) и Пан европскиот регионален совет (ПЕРК) и Норвешката конфедерација на синдикати (ЛО), каде беа презентирани извештаи за даночната политика и неформалната економија во земјите од Западен Балкан, кои се резултат на двогодишното спроведување на овој проект.

Овој Проект претставува можност да се споделат искуствата со земјите од регионот и да се запознаат со мерките и активностите кои се преземаат од страна на Владите во борбата против неформалната економија и корупција и начинот на вклучувањето на синдикатите во борбата против овие зла.

Претседателот на ССМ, д-р Митревски на настанот

На тркалезната маса од страна на ЕУ експертот за даночни политики Мартин Хутсебаут беше презентирани Извештајот за даночните и буџетски политики во ЕУ и земјите од Западен Балкан, Биљана Чклавска од Унијата на независни и автономни синдикати на Македонија (УНАСМ), ги презентираше состојбите со неформалната економија во Р. Македонија, претставникот од Асоцијацијата за демократски иницијативи, Моника Велјаноска го презентираше „Извештајот за проценка на корупцијата во Македонија-2014г“, а претставникот од МТСП Младен Фрчковски ги презентираше мерките што се преземаат од страна на Владата за намалување на неформалната економија.

На настанот свое обраќање имаше и претседателот на ССМ, д-р Живко Митревски, кој ја истакна потребата од издигање на овој проблем на повисоко ниво и потребата од сеопфатна заедничка активност на сите социјални партнери во државата вклучувајќи ги и синдикатите за канализирање и вклучување на оваа економија во севкупните формални економски активности на државата.

На крајот се донесе заклучок дека синдикатите и понатаму ќе продолжат заеднички да работат за ублажување и намалување на неформалната економија во Р. Македонија.

Регионални синдикални претставништва и синдикални канцеларии

РСЦ Скопје

Присуство на работилница на 2 и 3.03.2015 година во хотел „Холидеј-Ин“ - Скопје за стратегијата на „ЈУЕ“ 2020 година - „Работни места и просперитетот од Европска перспектива.

Остварени средби и разговори со вработени во фирми од Скопје.

РСЦ Тетово

Остварени средби и пружена правна помош на вработени во Конфекција АД Тетекс-Тетово, ЈУ Центар за социјални работи Тетово и АД Полет.

РСЦ Куманово

Остварена средба со претседателот на СО на Фабриката за заварени цевки и профили „11 Октомври“ и помош околу Одлуката за стапување во штрајк на 29 и 30.04.2015 година.

Средба со вработени од „Жито Мел“ од Куманово.

Гостување на локалните телевизии во врска со Маршот по повод Меѓународниот ден на трудот 1 Мај, кој ќе се одржи во Скопје.

РСЦ Прилеп

Остварени средби, пружена правна помош и разговори со вработени во „11 Октомври-Еурокомполит“ АД Прилеп, Тугунски Комбинат АД Прилеп, Општа болница Прилеп, ЕМО-Гребенасти склопки ДООЕЛ Македонски Брод, ЈКП Комуналец-Македонски Брод и ЈКП Пелагонија од с.Кривогаштани.

Синдикална канцеларија Гостивар

Остварена средба и пружена правна помош на вработен во ЈКП Комуналец Гостивар.

Синдикална канцеларија Кичево

Остварена средба и пружена правна помош на вработен во ЈКП Комуналец Кичево.

Сојуз на синдикатите на Македонија
ул. „12-та Ударна Бригада“ бр. 2а, 1000 Скопје
контакт тел. 02 3161374, 02 3225 937